Regd No. $\frac{\text{M. 40}}{\text{M, 3813}}$

సంచిపత్రికం ౧-౨

10 3012

మాగ్రంథాలు

ఉద్యమాల విషాదము
వెల ౮ అణాలు.
గయోనా ఖాండ్య నము
వెల ౮ అణాలు

గోలకొండ పత్రికాలయం.

హిందువులు

గోలద్రిపతు
మిగిలినవి.
మరల అచ్చుకాదు.
వెల రూ. ౧ మాత్రమే.
గోలకొండ పత్రికాలయం

గోలకొండపత్రిక

ప్రతి సోమ, గురువారములందు వెలువడు అర్థవార జాతీయ పత్రిక

సంపుటము ౧౭ ● హైద్రాబాదు దక్కన్ శా. శ. ౧౮౬౫ స్వభాను ఆషాఢ బ॥ ౪-౬ (౧౯-౭-౧౯౪౩) గురువారము ● సంచిక ౭౭

యుద్ధవార్తలు

ఈ జులై ౧౮, ౧౯, ౨౦, ౨౧, ౨౨ తేదులలో నానా కేంద్రములనుండి వచ్చిచేరిన యుద్ధసమాచారములనిక్కడ సింహావలోకనము చేసెదము.

సిసిలీ

సిసిలీలో తూర్పువైపున బ్రిటీషుసేనలు విజిని, లెన్టిని, కార్లెన్టిని, అనుపట్టణములను పట్టుకొని జులై ౧౪ తేదినాటికి కాటేనియాడేవరేవును రక్షించు దుర్గములో నొకముఖ్యమైన దానిని ఆక్రమించినవి. అప్పుడు బ్రిటీషుసేనలు కాటేనియా మైదానపు కేంద్రమునకు రెండుమైళ్ళదూరమున నున్నవి. గారాన్లి అన్నానది బ్రిటీషుసేనలవశమైనది. జర్మనుపక్షసేనలు ప్రతిఘటించుచు వెనుకకు చాలతీవ్రముగా పోరాడినను బ్రిటీషువారే ముందుకుపోగలిగిరి.

సిసిలీమధ్యభాగమందు కనడావారిసేనలు కాల్టాగిరోన్, గ్రామ్మిచీలీను పట్టణములను దాటిపోయి, సిసిలీదీవికి సరిగా మధ్యస్థానమునందున్న ఎన్నా పట్టణమును చేరినవి.

అమెరికనుసేనలుకూడ యన్నాపట్టణమువద్ద చేరినవి-కాని కాల్టనిసెట్టాలో అమెరికనులు డీపియానుండి ఒక మైలుదూరములోకి జూలై౧౮ తేదినాటికి చేరినారు. ఆ తేదినాటికి తక్కిన నారోనుండి యు పొలాల్మనుండియు పడమరగా పోవుచుండిన అమెరికనుసేనలు చాలా మైళ్లు ముందుకుపోయినవి.

సిసిలీపడమటిభాగమందు అమెరికను సేనలు జూలై ౧౭ తేదిన అగ్రిజెన్టోను పట్టుకొనినవి.

... బ్రిటీషు అమెరికను, కనడాయను సేనలకు సిసిలీలో... ... కాసిటాట్టే, జాగోన్, ఓకిని, మిల్టెల్లో, కాల్టనిసెట్టాలో, పాలాన్లి, డైమాకోర్టివియారి, ఫార్డినో, మెడికా, సిసి, అగ్రజెన్టో, కార్లెనీ రోస్, లెన్టిని, కాల్టగిరియా, గ్రామ్మిచీలీ, పోర్టో సాంపెడోకిల్ అను పట్టణములు వశమైనవి. సిసిలీ మధ్యభాగమందలి కాల్టానిసెట్టా అనునది అమెరికనుసేనలవశమైనది. ఇది పాలార్మనుండి ౫౦ మైళ్ళ దూరమున సిసిలీఉత్తరపువైపున అగ్రిజెన్టోనుండి కాటేనియాకుపోవు రైలుబాటపైనున్నది. ఈ రైలుబాటనే బ్రిటీషుసేనలు గొప్పనివ్వ భేదించజాలుచున్నవి.

జర్మనుపక్షసేనలలో అనేకులు హతులౌతుల దెబ్బతినుచున్నారు. ఇంతవరకు ౩౫౦౦౦మంది ఖైదీలుగ బ్రిటీషుఅమెరికను సేనలకు చిక్కినారు. ఇంతవరకు సిసిలీలో నిజర్మనుపక్షసేనల ప్రధానకార్యస్థానమొకటి ఉంచబడియుండెను. అదియిప్పుడు సిసిలీ కీశాన్యమున ఇటలీవద్దకేనపుకోసనయందు రెగియోకు మార్చబడినదనియు, జర్మనుపక్షసేనలు సిసిలీలో ఈశాన్యముగా పారిపోవుచు మెసీనాకు చేరుచున్నవనియు, అక్కడనుఅవినిలచి దీర్ఘకాలము పోరాడుటకు తగినసన్నాహములు అనేకములు చేయబడుచున్నట్లు కనిపించుచున్నవనియు విమానాలలో పరిశీలనచేసివచ్చిన బ్రిటీషుఅధికారులు అనుచున్నారు. జర్మనులు ముందునవచ్చుచుండిన బ్రిటీషుసేనలనాపుటకై పోరషూటులుతో సేనలనుదించిరి. కాని గెలువజాలకపోయిరి ఇటాలియ సైనికులు అధికంగా లొంగిపోవుచున్నారట.

బ్రిటీషువారి సేనలకుతోడుగా బ్రిటీషువారి నౌకలును విమానములును శత్రుపక్షమునకు చాల నష్టములనుకలిగించుచున్నవి. అగస్టాను ఉత్తరమున బ్రిటీషుకిస్టాడియ నౌకయొకటియూరోటు నొకదానిని ముంచివేసినవి. కాటేనియాపై పదిహేనుల నుండి బ్రిటీషుయుద్ధనౌకలపైనుండి ఫిరంగులదెబ్బలు కొట్టబడుచున్నవి. కాటేనియానుండి మెసినాకుపోవురోడ్డుమీదకూడ ఈదెబ్బలువేయబడుచున్నవి.

బ్రిటీషు విమానాలు సిసిలీ, సార్డినియాలపై జులై౧౬తేదిన దాడులనుచేసినపుడు సెర్మినులో డాకులయందుండు నాలుగు శత్రువాణిజ్యనౌకలు

... ...

సింహాళలముపైశత్రువిమానము

జులై ౧౯వ తేదిఉదయము ఒకశత్రువిమానము సిలోనుతూర్పుసముద్రతీరప్రదేశమును సమీపించగా దానిమీదికి క్రిందినుండి విమానధ్వంసమునైన ఫిరంగులదెబ్బలను వేసినవి. ఆవచ్చిన విమానము బాంబులనువదలినట్లు తెలియరాలేదు. బర్మాపై బ్రిటీషువిమానదాడులు జరుగుచున్నవి.

* * * * * * * * * * * * * * * *

చెడిపోయినవి, ఒక పెద్దవాణిజ్యనౌక మునిగిపోయినది, ఇంకొకటి తగులబడిపోయినది. మెసీనా ఓడరేవు మంటలతో నిండిపోయినది. జులై ౧౯తేదిననే వీటుసమీప ౫౦౦బ్రిటీషువిమానాలు దాడులనుచేసి అక్కడి ఆయుధాగారమునకు అపార నష్టమును కలిగించినవి. అన్నిటిలోను ముఖ్యముగా చెప్పదగినది ఇటలీదేశపురాజధానియు, అనేకయుద్ధసాధనముల ఉత్పత్తికి నిలయమునున్నయు రోం నగరముపై దాడి జులై౧౯,౨౦ తేదులలో ఈనగరములోనిజనులకు ముందుగా కరపత్రములద్వారా హెచ్చరికను వైమానికులుచేసిరి. విమానాలదాడిని చేయబోవుచున్నామనగనుక నగరములోనిజనులు రక్షణస్థానములలో దాగుకొనవలెనని ఆహెచ్చరికలో నుండెను. తర్వాత జులై౧౯తేదిఉదయము ౯౦౦లవరకు అమెరికనువిమానాలు ఆనగరములోని సైనిక ప్రాధాన్యముగల స్థానములపై దాడులనుజరిపినవి. రోంనగరముపై ఇదే మొదటిదాడి.

తుర్రాలయమును హైద్రాబాదుకు ౫౦ మైళ్లు దూరములోఉండే అనంతగిరిపై హైద్రాబాదు ప్రభుత్వము ఏర్పాటు చేసినారు. దానిప్రారంభోత్సవము ఎచ్-ఎచ్ బీరారు యువరాజుగారు అక్టోబరునాడు చేయనున్నారు. ఈవిశేషాలయము నిర్మించుటకుగాను ౧౩ లక్షల వ్యయముచేసినారు. ౫౦మంది ౬౦మందికి అక్కడఉంచి చికిత్సచేయుఏర్పాటు అయియున్నది

నోటీసు

చట్టం షహరేవర్ ౧౩౫౨ఫ నోటీసు యేమనగా గడ్డంప్రతాపరెడ్డిగారిభార్య గడ్డం యశోదమ్మ దేశముఖుఆగామోత్కూర్, తాలూకా మిర్యాలగూడెం, జిల్లానల్లగొండ వైపునుంచి

శ్రీయుత గడ్డం నర్సింహారెడ్డిగారు దేశముఖు చెక్కువల్లి తాలూకా నల్లగొండగారికి తెలియపరచడ మేమనగా నా వైపునుంచి ఇకముందునుండి నాపనులను విచారించుకొనుటకుగాను సీ, వెంకటరెడ్డి వ॥ రాఘవరెడ్డిగారికి ముఖ్త్యారునామా యిచ్చివారిపేర రిజిస్టరుచేసినాను. ముందునుంచివారు సర్కారీ వ సొంతపనులను విచారించు కొనగలరు. యింతకుముందు మీ పేర ముఖ్త్యారునామావుండెను దానిని రద్దుపరచినాను కావునమీరు యికముందునుంచి నాపనులజోక్యము కలిగించుకోరని నమ్ముచున్నాను.

ఇకముందునుండి మీరుముఖ్త్యారుగా యేపనులైనా చేసినట్లుఅయితే దానికి భారము నాదికాదు.

ఇట్లు,
యశోదమ్మ

వైస్రాయిగారికి గాంధిగారిలేఖ

మదరాసు, జులై ౧౯

"హిందూ"పత్రికయొక్క సిమ్లా సందేశములో ఈక్రిందిసమాచారము ప్రకటించబడినది:—

"గాంధిమహాత్ముడు వైస్రాయిగారికి వ్రాసిన లేఖలో ౧౯౪౨ ఆగస్టు ౮ తేదీన ఆలిండియాకాంగ్రెసుకమిటీవారుచేసిన తీర్మానమును ఎత్తివేయుటకు అనుగానిపెట్టుకుండ వాపసుతీసికోనినట్లు నమ్మదగిన వారలమాటలవల్ల తెలియుచున్నది. గాంధిగారు ఈసంవత్సరము ఆగస్టు ౯ తేదిలోగా విడుదలకావలెనని వైస్రాయిగారినికోరినారని అనుకొనబడుచున్నది.

"తమయొక్క ముఖ్యమైనదానికి, వైస్రాయిగారు ఈలేఖలోనిసమాచారమును బ్రిటీషు మంత్రివర్గమునకు ఒకలేఖలో తెలిపినారనియు, గాంధిగారికి జవాబువ్రాయుటకు ముందు ఆజ్ఞలకొరకు ఆదేశముకై వేచియున్నారనియు తెలియుచున్నది.

నేటిరాత్రి! చూడండి! నేటిరాత్రి!

రెండువేల సంవత్సరాలక్రిందట కావేరి పూం పట్టణంలో చోళరాజులూ, మధురానగరంలో పాండ్యరాజులు పరిపాలనసాగిస్తూ వున్నరోజులవి. చోళరాజధానిలో కోవలన్ గొప్ప ఓడవర్తకుడు, యువకుడు, రూపవంతుడు, అతనిభార్య కణ్ణకి మహాపతివ్రత వారిది చక్కటి అనుకూలదాంపత్యము కాని ఇటుండగా కోవలన్ మాధవిఅను లావణ్యవతివలలో చిక్కుకొని ఇంటిలోని ధనమంతయు కుడకు భార్యమంగళసూత్రముతప్ప మిగిలినవన్నియు మాధవిఇంటి చేరెను. ఆసంవత్సరము ఓడలు మునిగిపోయి వ్యాపారములో కూడా నష్టమువచ్చెను.

ఆఖరుకు తెలివివచ్చింది మరల క్రొత్తవ్యాపారముకొరకు భార్యాభర్తలు మధురానగరము వెళ్లుతారు, భర్త మంజీరము నమ్ముటకుగాను బజారుకువెళ్లాడు. అక్కడఅదివరకే రాణీగారి మంజీరము స్వర్ణకాంతునిచే అపహరింపబడి యుండెను. ఇక్కడ కోవెలన్ పట్టుబడి విచారణలేకుండ చంపబడుట ఈవార్త కణ్ణకికి తెలిసెను అపతివ్రతా శిరోమణిలోనుంచి జనించినరోషాగ్ని ప్రళయాతాండవముగా పరిణమించి మధురానరాన్నే మంటగలిపించి. మధురకు పశ్చిమముగానున్న "మురుగవెల్" పర్వతంమీద భర్త సాన్నిధ్యమున కణ్ణకి దేవతావిగ్రహంగా వెలిసి పత్నిదేవి అన్నపేరుతో దక్షిణదేశంలో నేటికిగూడా ఆరాధనలు పొందుతూ వున్న

సారధివారి

★ పత్ని ★

దర్శకుడు - గూడవల్లి రామబ్రహ్మం

నటీనటులు—ఋష్యేంద్రమణి, హైమవతి, సి. హెచ్. రాజరత్నం, సరసీరుహాని, కమల అన్నపూర్ణ, సూర్యప్రకాశరావు,

---

దయ చేసి

గమనించండి

"మా టూరింగుటాకీసు"ను పుత్లీబావిడినుండి నారాయణగూడ డిపో వెనుక హిమాయతు నగరుకు

19 జులై 43 సోమవారమునుండి మార్చబడినది

అర్గోస టూరింగ్ టాకీస్

నారాయణగుడెం డిపోవెనుక, హైదాబాదు దక్షిణ

Khau and Sons

ప్రకటన

హైదరాబాదు కమర్షియల్ కార్పొరేషన్ మహాదూముకొండర్లనుసరించి

హైద్రాబాదుకమర్షియల్ కార్పొరేషన్ మహాదూముకు ఈదిగువ సూచింపబడిన ధాన్యము తరీదీకి టెండర్లు గావలయును.

వారమునకు అవసరమైన మొత్తము.... ...

జొన్నలు పదిహేనువేల పల్లాలు.	సజ్జలు మూడువేల పల్లాలు.
బియ్యము దొడ్డునాలుగువేల పల్లాలు.	రాగులు(తైదలు) నాలుగువేల
గోధుమలు పదివేలపల్లాలు.	కొర్రలు నాలుగువేలపల్లాలు. (పంచులు

టెండర్లు దాఖలుచేయుగోరువారు ధాన్యములయొక్క ధరలు, ధాన్యము నమూనా, సీలుచేయబడిన కవరులో మా కార్యాలయములో రు. ౦-౫-౦ వెలకుదొరకునమూనా టెండరు ఫారముపూర్తిచేసి, మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ వద్దకు వరుసక్రమముగా ప్రతివారము ౭౦ లో ౧౯ షహరేవరు ఆదివారము, ౨౨ షహరేవరు మంగళవారము, ౪ మెహరు బుధవారము తేదులలో పగలు ౧౨ గం౹౹ లకు దాఖలు చేయవలయును. ప్రతి టెండరుతో రు. ౫౦౦లు జమానతుగా దాఖలు చేయవలసి యుండును మరియు టెండరుఒప్పదలయిన తర్వాత టెండరు మొత్తమురూకలలో ధరవతుక్రింద నూటికి రూ.౨లు వంతునతీసికొనినపైచేయబడిన ధాన్యముయొక్క నమ్మకము కలుగువరకుఉంచుకొనబడును. ధాన్యము ఎంత మొత్తం మరియు ఎచ్చట సమకూర్చబడునో వాటివివరములు తెలుపుట అవసరము.

ఏటెండరునైన దానియొక్క కారణమును తెలుపకయె నిరాకరించుటకు మేనేజింగుడైరెక్టరుకు అధికారము ఉండగలదు.

అవసరమైన ధాన్యములయొక్క సప్లై స్టేషన్ లేక రోడ్డులప్రదేశములందు చేయవలయును. ప్రతిషష్టినెల అవసరమునకుగాను నాలుగువారములు ఏర్పరచబడినవి. మొదటివారము ౧ నుండి ౭వ తేదివరకు, రెండవవారము ౮ నుండి ౧౪వ తేదివరకు, మూడవవారము ౧౫ నుండి ౨౧వ తేదివరకు, నాలుగవవారము ౨౨ నుండి నెలాఖరువరకు ఏర్పరచనైనవి. టెండరుదాఖలుచేయువారలు తమతమసౌకర్యములననుసరించి సప్లైకొరకు ఏవారమునైనను ఏర్పాటు చేసికొనవచ్చును. ప్రస్తుతము పై ధాన్యములు ౨౨ మెహరునుండి నెలాఖరు వరకు ౧ మెహరు నుండి ౭ మెహరు వరకు మరియు ౭ నుండి ౧౪ మెహర్ తేదీలవరకు కావలసి యున్నవి.

ఈ ప్రకటన స్థానికపత్రికలయందే గాక జిల్లాలయందుగల మార్కెట్టులలో ప్రకటింపబడుచున్నది. ప్రతివారమునకుగాను వేరుగాటెండర్లు పంపవలెను. టెండర్లు దాఖలు చేయువారలకు పైధాన్యములయొక్క మొత్తమునకు టెండరు ఇవ్వవచ్చును లేక పూర్తిగా పెట్టలేనివారు కొంతకొంతభాగములకైనను ఇవ్వవచ్చును.

టెండరు ఇచ్చువారు ౨౩ షహరేవరునుంచి ఆబానువరకును, ౧ నుండి ౭ మెహరువరకు లేక ౮ నుండి ౧౪ మెహరు తేదివరకు అగువారములలో ఏ వారమునకైన లేక నాలుగింటికైన తమ యిష్టానుసారము టెండర్లు ఇవ్వవచ్చును. ముందునెలలో కూడా ఈ పద్ధతి యేర్పడునుంచు టెండర్లు పిలువబడును.

మేనేజింగ్ డైరెక్టరు

నవాబు మెహిదినవాజుజంగ్ బహద్దూరుగారి

సంతకము.

గోలకొండ పత్రిక

స్వభాను సం॥ర ఆషాఢ బ॥ ౫-౬ గురువారము

మున్నూరు ఘనులు

హైదరాబాదు రాష్ట్ర ఆర్థికమంత్రి యగు నవాబ్ గులాం మహమ్మదుఖాన్ గారు గతవారము వ్యాపారి మండలిసమితిలో ఉపన్యసించి నది ప్రకటించియున్నాము. అందు వారు రాష్ట్రములోని పరిశ్రమలను గురించి వాటి స్థితిగతులను గురించి తెలుపుచు, ప్రభుత్వమువారు పరిశ్రమలకు చంటిపిల్ల పోషణమును చేయుచున్నారని పల్కిరి. ఇది ప్రత్యేకము ముఖ్యసూత్రమని ప్రజలు గమనించవలెను. ఏరూపముగా కూడా పన్నులు చెల్లించకుండా ఉండే పరిశ్రమాలయాధికారులకు చంటిపిల్ల పోషణమేల? ఆపోషణ యెట్టిదనుకొన్నారు. ఒక మహారాణికి అపురూపముగా లేక లేక ఒక కుమార రత్నము జన్మించితే వాని కెట్టి పోషణ యగునో అట్టి పోషణ యని జనులు తెలుసుకొందురు గాక; రాణీగారి అపురూపపుబిడ్డకు ముక్కు నొచ్చితే ఇద్దరు డాక్టర్లు హాజరౌతారు. తుమ్మితే నర్సమ్మ (నర్స్) గారు తటపటాయించుతారు. శిశువు క్రిందనడువ గూడదు. ఎప్పుడున్నూ చేతులమీద లేక మెత్తలమీద ఉండవలెను. మన రాష్ట్ర పరిశ్రమలకు కరోడుగిరి మాఫ్! సర్కారీ అప్పులుకొల్ల! సర్కారీ భాగముమూడవ వంతు! ఆదాయంపన్ను, సున్నా! అధికలాభాలపన్ను, చాపుపన్ను, కార్పొరేషను పన్ను వారికి లేనేలేదు. సర్కారీ అవసరాలకు వారివద్దనే మొదలుకొందురు. ఈ విధముగా ఎన్నెన్నో సౌకర్యాలు కలిగించినారు. అయితే ఇన్ని అవస్థలు పడినా ఇవి బాగా యెదుగలేదు కదా అని గౌ॥ ఆర్థికమంత్రిగారు వాపోయినారు. చాలా నాజూకుగా పెంచిన పిల్లలకు ఎప్పుడూ రోగాలుండేది అందరికి తెలిసినా పిల్లల తల్లులైన రాణీకు మాత్రము తెలియదు. అదేవిధంగా ఉన్నది మన రాష్ట్ర పరిశ్రమ కిశోరము యొక్క అవస్థ. అనాదినుండి పన్నుల భారాన్ని భరించిన రైతుల కింత ఆదరణము కానరాదు. తుదకు కల్లు తప్ప త్రాగికోట్లు చెల్లించుకొనంటున్న కార్మిక వర్గాని పైనకూడా ఇంత అదరణము కానరాదు. తప్పు డాగిన తప్పుడుముఠాపైన ఆదరణమా అని అంటారేమో? త్రాగేవారుంటే త్రాగుతారనే మాట మరువకండి. వారిపైన ఏమి ఆదరణము చూపవలెను? పరిశ్రమలలోవలె ప్రభుత్వము ఫాయిదాలో భాగము వహించవలేనన్నట్లేమి. కల్లు సారా కచ్చేరీని వెంటనే పూర్తిగా మూసివేయుటయే నిండైన ఆదరణము. పై రైతుకార్మిక వర్గాలకు లేని ఆదరణము రాష్ట్రంలోని నూవకోటి సారా దుకాణాలపైన చూపినారుకదా. అట్టిఆదరణమున్నప్పటికిన్ని ప్రభుత్వము వారిప్పుడు అధికలాభాల పన్నును విధించుచున్నారయ్యా – అని అంటే పరిశ్రమ ధనికవర్గకిశోరము ఒకే రోదనము చేయుచున్నది. ఇల్లు పట్టకుండా అల్లరిచేస్తున్నది ఎందుకో అని రైతులోకం దిగ్భ్రమతో చూస్తున్నది. ఇదికూడా ఒక ప్రకృతితత్త్వము. ఎక్కువగా చనవుచేస్తే పిల్లలు నెత్తికెక్కి అల్లరి యెక్కువగా చేయుచుందురు. చనవు లేకపోతే కెవ్వుర్రు మనకుండా ఉంటాము. ఇది గమనించవలసిన రెండవసూత్రము.

బ్రిటిషిండియాలో ఆదాయము పన్ను రెండు తరాలనుండి వసూలగు చున్నది. అయిదేండ్లనుండివచ్చిన లాభాలపైపన్ను వసూలుచేసిరి. అక్కడివర్తకు లేమైన ఆర్భాటంచేసినారా? ఇంగ్లాండులో ౨౦ షిల్లింగుల లాభములో పందొమ్మిదిన్నర షిల్లింగులను ప్రభుత్వం వారు తీసుకొని అనుగ్రహించి మిగత అర్ధషిల్లింగును కష్టపడి సంపాదించిన వ్యాపారికివదలిపెట్టుచున్నారు. అంతే కాదు ఇంగ్లండులో అధికలాభాలెంత వస్తే అదంతా ఒకదమ్మిడీ విడువకుండా ప్రభుత్వమే లాగుకొని పోతున్నదని ఆర్థికమంత్రిగారే తెలిపినారు. అక్కడేమైనా గోలచేసినారా? ఎవడో ఒక కోటీశ్వరుడు గ్రహచారంవచ్చి రెండేండ్లనాడు ఇంగ్లండులో చచ్చెను. ౫కోట్ల ఆస్తి వదలిపెట్టిపోయెను. అందు౩కోట్లను ప్రభుత్వమువారు గ్రహించి మిగత ౨ కోట్లను వాని వారసుకిచ్చిరి. అట్టిదేమైనా ఈ హైదరాబాదులో చాపుపన్ను పేరుతో విరాసతు మంజూరీ పేరుతో జరిగితేయెట్లుంటుంది? బ్రిటిషిండియాలో ఎంత అ. లా. పన్ను తీసికొంటారో అంతకంటే చాలాతక్కువగానే తీసుకొంటాము అని హైదరాబాదు ప్రభుత్వమంటున్నది. నసేమిరా? అని అంటుంది వ్యాపారివర్గము, ధనికవర్గము.

హైదరాబాదులో ఆదినుండి ఒకే వర్గమువారే పన్నులభారమును వహించుచున్నారు అని సర్కారీ పత్రికా ప్రకటనలోనే కలదు. ఇది గమనింపదగిన మూడవ సూత్రము. మేమిదే మాటను ౧౫ ఏండ్లనుండి ఏకధాటిగా అంటూ ఆదాయంపన్నునువసూలు చేయండిఅని అంటూ వచ్చినాము. అధిక లాభాల పన్నును ప్రవేశపెట్టుతా మనేవరకు ఇదివరలో ఆదాయంపన్నును ఘోరముగా ప్రతిఘటించినకొందరు పెద్దలు ఇదేమి న్యాయమయ్యా మేము సంపాదించిన ౧౦౦ పాళ్ళలో ౬౦ పాళ్ళవరకు తీసుకొంటారట! కావలిస్తే ఆదాయంపన్నే పెట్టండి అని అంటున్నారని గౌ॥ ఆర్థిక మంత్రిగారే సెలవిచ్చినారు. ఇదేమి చిత్రము. ఒక సంవత్సరములోనే వారి భావాలు అంత ఔదార్యవంతముగా మారిపోవుటయేల? ఇదికూడా ప్రకృతి తత్త్వనియమమే. చాపుకుపెట్టితే లంఖణానికి దిగుతుంది అని అంటారు తెనుగువారు. అధికలాభాల పన్నునుండి జాగీర్దారులు తప్పించుకొంటున్నారు. అధికారులు తప్పించుకొంటున్నారు. అందుచేత నలుగురితోపాటు జాతరకు పోయినట్లుంటుందని పై మహాశయులు ఇప్పుడు ఆదాయంపన్నుకు అనుకూలురుగా మారినట్లున్నది. అందరున్నూ ఎవరిశక్తికొలదివారు పన్నులను భరింపవలెను అనునది సరియగున దైన చో ఇప్పటికైనా అ.లా. పన్నుకుమారుగా ఆదాయంపన్ను ప్రవేశపెట్టవచ్చును.

వర్తకులు, కోటీశ్వరులు, ఇప్పుడు అత్యంతౌదార్యముగా రాజకీయ నాయకులుగా కూడిపోవుచున్నారు. ఇది గమనించదగిన నాల్గవసూత్రము. "ప్రాతినిధ్యములేనిది పన్నులు వేయరాదు" అను సుప్రసిద్ధ ఆంగ్లరాజకీయ నీతిసూత్రమును ఒక కోటీశ్వరుడు దివ్యముగా బోధించుటకు మొదలుపెట్టినాడు. బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము కావలెనండీఅని

మన రాజకీయనాయకులు ఆందోళన చేసిననాడు వీరెక్కడుండిరో యేమో పాపము. కొత్తపన్నులువిధించుటకుగాను ప్రజాప్రతినిధుల శాసనసభ ఉండవలెనని కొందరు ధనికులంటున్నారు. మరి పాతపన్నులను ఎవ్వరువిధించియుండిరి. ఆపన్నుల తగ్గింపునకై ఎన్నడైన పల్లెత్తుమాట పలికియుండిరా? ప్రపంచము ఎంతటి స్వార్థముతో కూడినదో గమనింపుడు.

హైదరాబాదు రాష్ట్రములోని మున్నూరు కోటీశ్వరుల యోగక్షేమ సౌకర్య సౌభాగ్యాలకంటే ౧౬౦లక్షల సంఖ్యాకులైన మా. ఘ. వ. నిజాంప్రభువుగారి ప్రియమగు ప్రజల నిజమగు అభివృద్ధియే ప్రభుత్వానికి ఎక్కువ అవసరము అని గౌ॥ ఆర్థికమంత్రిగారన్నారు. ఇదిగమనింపదగిన అయిదవ సూత్రము. హైదరాబాదులో అనాదినుండియు జాగీర్దారులే ప్రభుత్వమంత్రులయి ప్రభుత్వాన్ని నడిపించినారు. కోటీశ్వరుల బాకీదారులుగా జాగీర్దారులు ఉంటూవచ్చినారు. పేరయ్యల జుట్టుకు సారాసెంబు తాడుకట్టి తల ఊపించినది ఈకోటీశ్వరులే అన్నమాట. కావున గౌ॥ ఆర్థికమంత్రిగారు మాటలలో ఆశ్చర్యంలేదు. మున్నూరు అన్న మాట ముచ్చటగానున్నది. నేడు ఇంగ్లాండు దేశము ప్రజాసత్తాక పరిపాలనకు దివ్యజ్యోతిఅని ప్రపంచము భావించుచున్నదో ఆయింగ్లాండు ప్రభుత్వమును ఇంచుమించు ౫౦ ఏండ్లనుండి ౩౦౦మంది కోటీశ్వరులు స్వాధీనపరుచుకొని సాగించుచున్నారు. కావున ప్రపంచములో ప్రజారాజ్యమనునదిశశపుష్పమువంటిది. దానికే జనులు భ్రమసిపోయినారు. నిజరూపమందరికిన్నీ కనబడదు. పరిశోధకులకే కనబడును కానివారిమాటలను నమ్మేవారు కానరారు. ముందు మన రాజ్యాంగ సంస్కరణముల లోని శాసనసభలలోకూడా ప్రజాప్రతినిధులకు తక్కువస్థాన మున్నది. ధనికవర్గాలకే ఎక్కువస్థానాలున్నవి. కావున ఈనాడు హైదరాబాదు రాజ్యాన్ని ఆడించుచున్న 'మున్నూరు"వారు ముందుకూడా దైవానుగ్రహము వలన ప్రభుత్వమువారి కోరికవలన పాతఆటనే క్రొత్తరాగముతో క్రొత్తవిలాయితీ రంగులతో పోడక్షతోకూడిన క్రొత్తపాలతో ఆడుచుండగలరు. మనమంతా ఆమాట నమ్మాడిన తర్వాత బాగున్నదాఅని అడిగితే పార్సీచిలుకవలె "అందుకు సందేహమేమి?" (వరీ వషక్) అని అంటాము!

బట్టలధరలు తగ్గుచున్నవి

ఆగస్టునెలలోపల పాతసరకులన్ని అమ్మవలెనను బ్రిటిషిండియాలో ఆజ్ఞ అయినదని అనుటచేతనున్నూ హైదరాబాదులో అధికలాభాలపన్నును విధింతురని తెలిసిపోయినందుననున్నూ వేరుసెనగపత్తి మున్నగువాటిధరలు క్రమముగా పడిపోయినందునను ఇంతవరకు బిరుగాబట్టి ధరలు తగ్గించకుండా ఉంచిన హైదరాబాదు సికింద్రాబాదు వర్తకులు తబ్బిబ్బైనారు. ఇప్పుడురూపాయికి ౭ అణాలప్రకారం ధరపడిపోయినదని తెలియవచ్చుచున్నది. ధరలింకపడిపోగలవని అంచెనా వేయబడుచున్నది.

ధాన్యంసప్లయి సంఘము

రాజబహద్దరు వేంకటరామారెడ్డిగారి అధ్యక్షత లో అధికారేతరసంఘమేర్పడియున్నది. అధ్యక్షులు సోమవారం సాయంకాలము పత్రికాధిపతులకు మరికొందరిపెద్దలకు తేటవిందునిచ్చిరి. ఆసందర్భములో పత్రికలవారు తమపత్రికలలోను సంఘము వారికి స్థానమిచ్చి సాయపడుదుమనిరి. కొందరు భుక్తికికావలసిన ధాన్యము వృద్ధిచేయుటకు సూచనలు చేసిరి.

౫౦ మందికంటే ఎక్కువ తినగూడదు!

హైదరాబాదు ప్రభుత్వం ఇట్లాజ్ఞాపించు చున్నది:—

౨౦గష్టుతేదీనుండి ఎవరున్నూ విందులలోకూడా ౫౦మందికంటేయెక్కువమందిని పిలుచుకొని భుజింపజేయగూడదు.

హైదరాబాదు ఖాదీప్రచారసంఘమువారి ప్రకటన

డిసెంబరు ౧౯౪౧ సంవత్సరమునకు పూర్వమునుండియు నిరంతరము ఖాదీబట్టను వాడుకొను వారికి తెలియపరచునదేమనగా అఖిలభారత చరఖాసంఘపుశాఖలగు హైదరాబాదు సికింద్రాబాదు భండారులలో ౨౦-౭ రవతేదీలోపుగా సాయంత్రము గ. ౬ లనుండి ౭-౩౦లమధ్య తమపేర్లను రిజిష్టరుచేయించుకోవలసినదిగా కోరుచున్నాము,

ఓక్కిపెడుకానట్టి ఖాదీనివాడుకొనువారున్న, మిల్లునూలును ఖాదీనూలుకలిపినబట్టలను వాడుకొనువారున్నూ తమపేర్లను పైభండారులలో రిజిష్టరుచేయించుకొనవద్దని తెలుపుచున్నాము.

ఖాదీనేర్పుతరగతులు

పైనకనుబడిన కాలవ్యవధిలో ౯౬ స్త్రీలకునూ౩౦పురుషులకును నూలువడుకుటలో తర్ఫీదు ఈయబడినది. వీరందరు ఇప్పుడుతమఇండ్లలోవడకుచున్నారు.

శ్రీమతి నీలావణిదేవిగారును, శ్రీయుత రామేశ్వరసింగుగారును మహారాష్ట్ర చరఖాసంఘ కేంద్రమగు మెట్టుపల్లి తర్ఫియతుకొసగిరి. వీరిప్పుడు స్త్రీపురుషులకయిచట తరగతులను నడుపుచున్నారు. ప్రత్తి నిప్పుభ్రమా చేయుట, విత్తులను ఒడదీయుట, ఏకులనుచేయుట, దారమువడకుట, ధారమునుచుట్టుట మొదలగుపనులు నేర్పబడును.

ఇందుకెట్టిఫీసు నివ్వనక్కరలేదు. సంఘమువారే పనినేర్పుకాలములో పనిముట్లను సప్లయిచేయుదురు.

ప్రస్తుతము యీ సెలలో స్త్రీలకు ౭ తరగతులు: ౨ దూల్‌పేటలోను, ౧ మహిళాజీవనమండలిలోను ౧ షలకునుకు లోను, ౧ నల్లకుంటలోను, ౧ శక్తిశాలికలపాఠశాలలోను ౧ చరఖా సంఘములోను నడపబడుచున్నవి. పురుషులకు ౩ తరగతులు:— ౨ దూల్‌పేటలోను ౧ చరఖాసంఘములోను నడపబడుచున్నవి. సంఘములోని తరగతులు స్త్రీలకు ౧౧గం, ౩ గం.ల వరకును. పురుషులకు గం. ౭-౬ల వరకును నడపబడును.

విజ్ఞాపన

ప్రజలిట్టితరగతులగూర్చి చాల ఆతురత పడుచున్నారు. పట్టణములో వివిధస్థలములందు క్రొత్త తరగతుల నడుపవలసినదనికోరుచు దరఖాస్తులు వచ్చుచున్నవి. అట్టితరగతులకు అధమము పదిమందినైన నేర్చుకొనువారుండవలెను.

కాబట్టిదరఖాస్తునారులు తరగతులను నడుపు విషయమై కోరుటకుముందుగా అనగా అధమము పదిమందినేర్చుకొనుటకు ఒకచోటచేరెదమని స్థలమును, పేర్లనుతెలుపుచు యీ నెల౩౧తేదీ లోపుగా హైదరాబాదు రఖాసంఘ కార్యదర్శి గారికి తెలియపరచవలసినదిగా తెలుపనైనది.

గౌరవ కార్యదర్శి,
ఖాదీప్రచారసంఘము, సుల్తాన్‌బజారు
దక్షిణ-హైదరాబాదు.

... ...

ఖాదీప్రచారసంఘము
(సికిందరాబాదు-దక్కన్)

జూలై ౧౬వతేదీనుండి క్రింద తెలుపబడిన స్థలములలో వివరింపబడినకాలములలో రాట్నముపై నూలువడకుట ఉచితముగా నేర్పబడుచున్నది. ఈ విషయములో అభిరుచిగలవారు ప్రత్తినిబాగుచేయుట, ఏకులచేయుట, నూలువడకుట మున్నగు వివిధకార్యముల తమకనుకూలమైనకేంద్రములలో నేర్చుకొనవచ్చును. ఇంకను వివరములు కోరువారు షుద్రిక్ స్ట్రీటులో ఉన్న సంఘముయొక్క ఆఫీసులోగాని, కింగ్సువేలోనున్న మహారాష్ట్ర చరఖాసంఘముయొక్క ఖాదీ భాండారములోగాని విచారింపవచ్చును.

వివిధ కేంద్రములు

౧. శ్రీగిరి పద్మయ్యగారిఇల్లు పద్మయ్యవీధి, రెజిమెంటల్ బజారు. స్త్రీలకొరకే మధ్యాహ్నం ౧.౨నుండి ౧-౩౦ వరకు.

౨. ఖాదీభండారము కింగ్సువే. పురుషులకొరకే ౨గంటలనుండి ౩-౩౦ వరకు.

౩. జీరాలోని ఆర్. నానావతి, డ్యాస్‌గారి ఇంట్లో స్త్రీలకొరకే సాయంకాలము ౪గం-నుండి ౫-౩౦ వరకు షుద్రిక్ స్ట్రీటులోనున్న సంఘముయొక్క ఆఫీసులో పురుషులకొరకే సాయంకాలము ౬గంటలనుండి ౭వరకు.

వైద్యనాథన్,
గౌరవ కార్యదర్శి,
౧౭-౭-౧౯౪౩ సికిందరాబాదు ఖాదీప్రచారసంఘము.

హైదరాబాదు రేడియో తెలుగు కార్యక్రమము

శనివారం ౨౪ జూలైతేదీన ౫ గంటల నుండి ౫-౩౦ గంటలవరకు జరిగే తెలుగుకార్యక్రమమ వరుసగా యుద్ధవార్తలు, రికార్డు సంగీతం, "వాయువాడిరత్నశ్రీపాయాలు" అనుశీర్షికగల ప్రసంగము, రికార్డుసంగీతం, 'సాహిత్యంలో రసము' అన ఉపన్యాసం శ్రీ కురుగంటి సీతారామయ్యగారిది.

అధిక లాభాల పన్ను

హైదరాబాదునగరం జమ్రూదు మహలులో శనివారమునాడు అ.లా. పన్నును ప్రభుత్వమువారు విధింపవలెనని తెలుపుటకై పౌరులపక్షాన మహాసభజరిగెను. హాలంతా నిండి క్రిక్కిరిసిపోయెను. బయటకూడా జనులు నిలువవలసివచ్చెను. రాజబహద్దరుగౌడుగారు సభకు శ్రీమతి పద్మజా నాయుడుగారిని అధ్యక్షులుగానుండుటకై ప్రతిపాదించిరి. అధ్యక్షురాలు పైపన్ను ఆవశ్యకతనుగూర్చి చాలా ఘాటుగా నుపన్యసించిరి. బీద జనులుమాత్రమే అనాదినుండియు పన్నులభారంవహించుచున్నారు. ధనికవ్యాపారివర్గమువారు ఇంతవరకేమి పన్నులిచ్చుకొన్నారు. ఇప్పుడు తమమీదికివచ్చినదని తర్కాలు చేయుచున్నారు. బీదలు చెప్పరాని కష్టాలక్రింద, ఘోరాలక్రింద ఆకలి నుసిద్రిమిలో పుచున్నారు. ప్రజలందరున్నూ ఈపన్నును అపారలాభాలుపొందినవారిపై విధించండి అని ఏకవాక్యముగా కోరుచున్నారు. ఇప్పుడే వ్యాపారులుండి తర్కాలు చేయుచున్నారుకదా. ఇదేనావాటికిసమయం. ప్రాణాలు ఒకదిక్కుపోతుంటే ఒకదిక్కు మందులప్రయోగపరీక్ష చేస్తున్నట్లున్నది. ధనికవర్గము వారు ఒలికారు. వారెన్ని యుపాయాలు పన్ని తమపలుకుబడిని ఖాగాయిచాని గించి ఈశాసనమును రద్దుచేయించవచ్చును. ప్రభుత్వమువారు అట్టివానికిలొంగక దీనిశాసనంచేయవలెను. ప్రాతినిధ్యంలేకుంటే పన్నులు లేవుఅను శాస్త్రము ఇప్పుడు వ్యాపారులకు జ్ఞాపకంవచ్చింది. శాస్త్రము బాగుందికాని పన్నును ఎగరగొట్టించెదానికి దీనిని సేవలోనికితీసుకొనరాదు. ఈవిధంగా మిసెస్ పద్మజా గారుపన్యసించిరి. తర్వాత నవాబు అహ్మదల్లీఖాను గారు తీర్మానానికనుకూలముగా మాట్లాడినపిమ్మట గౌడుగారు అధికలాభాలపన్ను శాసనము వెంటనే వేయవలెనని తీర్మానంప్రతిపాదించెను. మందుముల రామచంద్రరావుగారు దానిని బలపరచుచు నుపన్యసించిరి. మీర్ అక్బరలీఖాన్ బ్యారిస్టరుగారు జోన్. రాఘవేంద్రరావుగారున్నూ మాట్లాడిరి. తీర్మానం ఏకగ్రీవముగా అంగీకరింపబడెను.

కరీంనగరం జిల్లా:—

ఈమధ్య జనాబ్ గులాం ముస్తఫా సాహెబ్ గారు తాలూకా అవ్వల్ తాలూకాదారుగా మా జిల్లాలో పనిచేసియుండిరి. శ్రీవారి అధికారకాలములో దావాల తీర్పులు చాలాన్యాయముగాను, త్వరగాను జరిపి ప్రజాసామాన్యముచేత ప్రశంసనీయముగా తోచ్చిరి, వీరి శాంతచిత్తయు న్యాయశీలతయు చూచినచో శ్రీ॥ శ్రీ॥ గోవిందనాయక్ గారి జమానా జ్ఞప్తికివచ్చుచుండెడిది.

వీరి తరువాత జనాబు ఏబాలురషీదుద్దీన్ ఖాన్ సాహెబుగారు తాలూకాదారుగా యున్నారు. శ్రీనవాబుగారు సర్వజన ప్రీతిపాత్రులును, ప్రజాక్షేమమునకు పాటుపడువారును, న్యాయశీలురును అయియున్నారు. ప్రజలకష్టనివారణకు వారిన్యాయసాధనము ఎల్లప్పుడు తెరచియేయుండును. తగాదాల పరిష్కారమును మిక్కిలి శ్రద్ధతోను, శీఘ్రముగాను చేయుదురు. వాది ప్రతివాదుల దీర్ఘకాలము తీర్పులకొరకై నిరీక్షిస్తూ యుండవలసిన పనిలేదు. ఇరుపక్షములవారి వాదనలు వినుటతోడనే న్యాయము ప్రసాదింపబడును.

బీదల సంరక్షణకార్యములలో గూడ శ్రీవారికి ప్రత్యేకశ్రద్ధ యున్నది. అర్హులైనవారికి తిండిభాగ్యము ఉచితముగా పంచబడుచున్నది. ఈ పద్ధతి జిల్లా ముఖ్యస్థానమందేగాక గ్రామాదులయందు గూడా అమలుతో యున్నది. హుజూరాబాదు తాలూకావాసులమగు మేము శ్రీవారి సేవ్పరీతనమును చాలాకాలమునుండి ఎరుగుదుము. మాదిది జనల్ ఆఫీసరుగా యుండిన వీరు మా జిల్లాకే తాలూకాదారుగా వచ్చుట మాకు గర్వకారణము. భగవంతుడు శ్రీవారికి దీర్ఘాయువు సుఖమును శాశ్వతముగా ప్రసాదించుగాక.

యిట్లు
హుజూరాబాదు తాలూకా
వాసులు.

అలంపూరు

వర్షము

(ఓ-వి)

మొన్న అమావాస్యముందర కొంతవర్షము పడడంవల్ల తాలూకాలో వేరుసెనగ బుడ్డలు మాత్రం వేసినారు ఇతరపునాసమిత్తులు ఏమీవేయలేదు రైతులు చాలా ఆందోళనపడుచున్నారు, ఇంకొకవర్షము ఈలోపల పడితే కరి కాని చో క్షామమువచ్చుననుటకు అభ్యంతరము లేదు.

చక్కెర కంట్రోలు

ఈకంట్రోలువల్ల బీదలరోగానికి గంజికాచుకోవడానికికూడా వీలులేక బెల్లమువాడుతూ ఇంకా రోగులౌతున్నారు. సర్కారీరేటు పావుసేరు పావలకు మణుపు ప్రకారం ఉన్నప్పటికీ బాహాటంగా రూపాయలకల్లా అమ్మిన కికెట్టెరు అర్థసేరు ప్రకారం అమ్ముతున్నారు దొంగదారిన రూపాయిలిస్తే ఎన్ని మణువులైనా నిరభ్యంతరంగా దొరుకుతుంది. ఈకంట్రోలువల్ల ఉద్యోగస్థులు కుత్తేదారు బంధువులు లక్షణంగా వ్యవహారం జరుపుకుంటున్నారేగాని బీదప్రజలకు కల్గుచున్న కష్టాలను విచారించేవారులేరు. ఈకంట్రోలుపోతేకీ ప్రజలంతబాగుపడతారేమో.

కలరా

గోకులపాడు వాణవపాడు చెన్నపాడు అలంపూరు గ్రామాలలో ౧౫౦మందికి కలరాతగిలెను. ఇంతలో ఒకరో యిద్దరో బ్రతికిరి. ఇప్పటికిమాత్రం కొంచెం స్థిమితంగా నేడున్నదికాని ముందుభగవంతు నకరుణ కానరాకపోవడం అక్కడక్కడ కలరా వ్యాపించడం ప్రజల్లో ఒక సంక్షోభము బయలు దేరింది.

రానున్న సర్కసు

వెంజాలైనాటికి అలంపూరికి ఒక సర్కసు రాబోవుచున్నది. మాతాలూకాలో ౩౦౦౦రూపాయలు టిక్కట్లు అమ్మకానికివచ్చినవని అనుచున్నారు. బకాయిందాపన్నులు ఈసంవత్సరంపన్నులు బాకీలు వ్యవసాయ ఋణములు ఇంటిఖర్చులు వీటితో తలమున్కలైపోయిన ప్రజలకు సర్కసుకు ౩౦౦౦ రూ॥ ఇచ్చుకోగలరా? అందులో కలరాకాలములో నా యీ వినోదము.

ఆసుపత్రి

మాతాలూకానుండి భూమిశిస్తు ఇమ్మడిగా వసూలవుతూవున్నా మాఆసుపత్రికి ౪౦౦రూపాయిలమాత్రమే మందులకు ప్రభుత్వమిచ్చినది. మందుల ధరలు విపరీతముగా పెరిగి యుండుట సర్కారువారికి తెలిసియేయున్నది. దీనినిగురించి ప్రభుత్వము వారు అనుగ్రహించి మాకుమందుల కరువును పోగొట్ట వలెనని కోరుచున్నాము మాతాలూకా కంతకును ఒకేఆసుపత్రియేకదా శరణ్యము.

రామగోపాలరావుగారి ఇల్లుసోదా అభియోగము

(క్యా-వి) కరీంనగరం, మహారేవరూ ఈ అభియోగము ప్రాతమున్సిపుగురుమాల్వీఖమరుజమాగారు మార్చబడుటచే వారిస్థానేవచ్చి మాల్వీ సయ్యదుమహమ్మదు ఖుర్షీదుహుసేన్ అబిదీగారి సన్నిధి విచారణప్రారంభింపబడి విచారణలో కొన్ని దినములు గడచి నిందితునిన్యాయవాది మరియు పోలీసు పైరవికారులయొక్క వాదప్రతివాదముతర్వాత తుదకు ౫ఖుర్దాదు ౧౩౫౨ఫ.నాడు న్యాయస్థానమునుండి క్రిందితీర్పుప్రకారముగా నిందితుడు నేరమునుండి విముక్తుడుగా జేయబడెను. తీర్పులోని ముఖ్యాంశములివి:—

"కరీంనగరు పోలీసువారు ఇల్లుకు సోదానచ్చిన సమయమున సాక్షులు మరియు పోలీసులబట్టలసోదా నిందితుని సమక్షమున జరుపబడలేదు.

ప్రప్రథమము పోలీసువారు రత్నమ్మయింటికి వచ్చి అక్కడపోలీసులను కాపలాపెట్టి నిందితుని సహా నిందితుని గృహము, లైబ్రరీకిపోయి సోదా చేసుకొనినతర్వాత మరలరత్నమ్మయింటికివచ్చి నిషిద్ధకాగితము దొరకినదనుటచే ఆకాగితము మొదటినుండి అక్కడనుండే యుంచబడినదనియు తర్వాత ఎవరు అక్కడపెట్టలేదనియు చెప్పుటకు వీలులేదు.

నిషిద్ధకాగితము నిందితుని, పోలీసుల కొందరు సాక్షులు లేనప్పుడు దొరికినదనుట అనుమానాస్పదము.

అదినిందితుని పేరుగల లేబిలు "ఆంధ్రకేసరి"లో పెట్టబడి దొరికినదన్నను గ్రంథాలయపత్రిక తెనోమ్మినిందితుడధ్యక్షుడగుటచే నతని పేర వచ్చుచున్నటుల కార్యదర్శిచే నిరూపింపబడినది.

అదొరికినచోట (రత్నమ్మయింటిసావడి)లో నిందితుడు మరియు ఆ హెగుమాస్తయగు నరసింహారావు పనిచేయుచు దురనియు ఇతర ప్రభుత్వోద్యోగులు ఆగ్రామములో చావిడి లేనందున చేసక్కడనే జనచేయుచురనియు దానికిని దర్యాప్తుగా ఈకాగితముదొరికిన ప్రభుత్వ గారిపటము వెనుకనుండి నరసింహారావు అడ్రసుగల ఒక కార్డుకూడా దొరికినదనుటచేతను, మరియు నిందితునకును, ఆతెయ్యాటనువానికి మనస్పర్థలున్నట్లును, అంతమ్యనరసింహారావులతోడి యుల్లుండ్రనియు, ఈఆంధ్రకేసరి పత్రిక నరసింహారావు తీసుకొనిపోయినాదని కార్యదర్శి ద్వారా నిరూపింపబడుటచేతను ఈ కాగితము నరసింహారావుచే నుంచబడినదని యనుటకు తగినంతవకాశముకలదు.

ముఖ్యముగా న్యాయస్థానమునుండి దొరికినఆజ్ఞలోనింతుని యిల్లు, లైబ్రరీ సోదాచేయుటకుండగా దానినిమించి రత్నమ్మయిల్లును పోలీసువారు సోదా చేయుట న్యాయశాస్త్రప్రతికూలము ఈఆజ్ఞాతిక్రమణకారణమునుకూడ పంజనామ చూపలేదు. ఇట్లు చేయుటకూడ స్థానిక పోలీసువారు తప్ప యితరుల కధికారములేదు. ఈసోదా విషయము స్థానిక పోలీసు కేమియు తెల్పబడలేదు. న్యాయస్థానమునుండి సోదాలో దొరికినకాగితములు వెంటనే న్యాయస్థానములో చేర్చుటకు ఆజ్ఞ ఈయబడెను. కాని సోదాతర్వాత ౧-౧౦ దినములవరకు కాగితములు న్యాయస్థానమున కంపకపోవుటేగాక సోదాఫలితమైన తెల్పలేదు.

సాక్షులవాఙ్మూలము సమయమున కాగిదములగురించుటనుగా సాక్షులకుచూపలేదు.

ఈసోదాసమయమున అమీనుగారితో బండె కరీమను సి-ఐ-డి జమేదారుండి సోదాపనిలో ఎక్కువపాల్గొన్నారనియు, కాగిదము బయటపడుట ఆతనిద్వారా జరిగినదనియు నిరూపింపబడెననియు దానికిసాక్షి వాఙ్మూలమిప్పించక పోవుటయు పెద్దలోపము.

ఈఅభియోగమున అడుగడుగున అనుమానము పుట్టుచున్నది— దీనిఫలితము నిందితుడు పొందవలయును. కావున నేరము రుజువు కానందున నిందితుని విముక్తిని జేయుచున్నాను.

౮ అమర్దాదు ౧౩౫౨ఫ.నాడు తీర్పు వినిపింపబడినది.

(౫ఖుర్దాదు నాడు తీర్పైనదట? ౭ అమర్దాదు నాడు రెండు నెలలతర్వాత వినిపింపబడినదట'మాకు ౧౩షహరేవరు నాడు వార్త చేరినది. ఇప్పుడు ప్రకటించుచున్నాము గో-ప-సం.)

ఆహారపదార్థములు దొరుకుటలేదు

చిన్నజానంపేట మహారేవరు౧౦ పైగ్రామ వనపర్తి సంస్థానంలోనిది బీదప్రజలకు తినుటకు ఆహారపదార్థములు దొరుకుటలేదు. కాలయ్యయనుకోమటి దుకాణములో నే దొరుకును లేనిపరుసకు బీదప్రజలు పరగ్రామములకు పరుగెత్తకారణముకలుగుచున్నది.

విత్తనపువడ్లు దొరుకుటలేదు

ఈగ్రామరైతులు (రూ౧౦౦౦)కుపైగా పన్నుచెల్లింతురు. ఈగ్రామంలో మూడుసంవత్సరములకుగాను ఈసంవత్సరము దేవానుగ్రహమువల్ల చెరువులునిండినవి. కాని చెరువుల క్రిందితరిభూములను సేద్యముచ్చేయుటకు వరివిత్తనములు పరిగాలభించుటలేదు. ఒకవేళలభించినను జమాబందులుతీసి సరినాగు అప్రకారంయిస్తున్నారు. బీదజనులు విత్తనపువడ్లు దొరుకక అల్లాడుచున్నారు. కావున సంస్థానాధికారులు యిట్టిబీదప్రజల పైదయగలిగి మహబూబునగరంయిలాకలో షరింత్తనములు తకావిపై యిచ్చినరీతిగా యిచ్చినబాగుండును. వరిజలుకుటకు దినమించిపోవుచున్నది. తిండిధాన్యాలు పండించండిఅను ప్రభుత్వంవారిబోధలన్ని వ్యర్థమగును. వెంటనేవారం పదిదినాలల్లో పలుమారువిత్తనం లభించనంటే తిండిధాన్యాలయుత్పత్తి గొప్పదెబ్బకలుగును. మావంటిగ్రామాలే మాచుట్టునూకలవు.

శ్రీరాజరాజ నరేంద్రాంధ్ర భాషానిలయము

(ఓ. వి.) హనుమకొండ స్వభాను ఆషాఢ శు॥ ౬-౭ ఈ ఆషాఢ శు॥ ౭,౮ శుక్రశనివారములలో వే ద-స్మృతి, కావ్యతీర్థాదిసద్బిరుదాంకితులు శ్రీ.విది రమతము వీరభద్రశర్మగారి అగ్రాసనాధిపత్యమున రాజరాజనరేంద్రాంధ్ర భాషానిలయము షష్ఠవా ర్షికోత్సవము, సారస్వతసమ్మేళనము జయప్రదము గాజరిగెను. సుమారు వేయిమందిసభకు విచ్చేసి యుండిరి. భాషానిలయము ఆవరణములో నిర్మిం చిన మండపమున జనులు క్రిక్కిరిసియుండిరి.

మొదటిరోజు సమావేశము సాయంత్రము ౫- గంటలనుండి ప్రారంభమయ్యెను. శ్రీ. అయోధ్య రామయ్యగారు మరియు తదితరకవుల చేరచింప బడినస్వాగతపద్యములు చదివినతరువాత అధ్యక్షు లు గంభీరోపన్యాసమొసంగిరి. గ్రంథాలయముల ఆవశ్యకతనుగూర్చియు, పాశ్చాత్యదేశములవలె మనదేశమున గ్రంథాలయములు లేకుండుటకు కా రణము సవిస్తరముగా చర్చించిరి. మనదేశమున శాస్త్రములన్నింటిని సూత్రరూపముగా రచించి వానిని కంఠస్థముచేయుపద్ధతిని శ్లాఘించుచు తాళ పత్ర, భూర్జపత్రములు ప్రస్తుతపు కాగితాలకన్న స్థిరస్థాయిగానుండుటన్న కారణముచేతనే ప్రాచీ నులు గ్రంథములను వీనిపయి వ్రాసిరనిచెప్పిరి. భార తదేశమందలి మతానేకత, భాషానేకతమన అ నైకమత్యమునకు హేతువు కాదనియు, ఈ భేద ములు ఇతరదేశము లందున్నను వారిఐక్యమునకు ఎట్టిభంగము కలుగలేదనియు సకారణముగా ని రూపించిరి.

అధ్యక్షోపన్యాసము ముగిసినపిదప శ్రీ. వాన మామలై వరదాచార్యులు తమరచించినపద్యములు చదివిసభ్యులను తన్మయులనుగావించిరి. పద్యముల మధుమధుర శైలిప్రాంతీయపు నుడి కారమునవీ నోపమాలంకారములను అధ్యక్షులు గడుంగడు ప్రశంసించిరి. తరువాత "గ్రంథాలయములు" అను విషయముగూర్చి శ్రీ. లోకనంది శంకరనారా యణరావు (నిజాం రాష్ట్రాంధ్ర సాహిత్యపరిషద ధ్యక్షులు) గారు సయుక్తమగు నుపన్యాసమొస గిరి. శ్రీ. చాగంటి భాస్కరలింగశాస్త్రి ఆంధ్రభా షాప్రశస్తి పద్యములు చదివిరి. అవిసభారంజకము లగానుండెను. కార్యదర్శినివేదికవినిపించిన పిదప రాత్రి ౧౦ గంటలకు సమావేశము ముగిసెను.

రాత్రి ౧౧ గంటలకు స్థానికయువ, గానచతు రులు శ్రీయుత వెలిదెండ నరసింహామూర్తిగారి గానసభ జరిగెను. గాన సభకు నాల్గుఅయిదువందల మంది వచ్చిరి. గాయకులకృషి, గానమాధుర్యమును ప్ర శంసించిరి.

రెండవరోజు సారస్వతసమ్మేళనము ఉదయ మ౯ గంటలకు ప్రారంభమయ్యెను. ఈ సమా వేశమునకు 'కవిసమ్రాట్' విశ్వనాథసత్యనారా యణగారు, శ్రీ. తాపీధర్మరావునాయుడుగారు ప్రత్యేకముగా ఆహ్వానింపబడియుండిరి. శ్రీ.నాయు డుగారు రాజాలకున్నను శ్రీ. కవిసమ్రాట్టులు వి చ్చేసిసభనలంకరించిరి. సభ్యులు కరతాళధ్వనుల చేత మహర్షమును వెల్లడించిరి.

మొదట "శ్రీ. సురవరము ప్రతాపరెడ్డిగారియు" ఆంధ్రవాఙ్మయసేవాసమితి (పాల్వంచ) కార్య దర్శిగారియు, ఆలంపూర్ శ్రీకృష్ణశర్మగారియు సందేశములు చదువబడినవి.

"తమకవిత్వానుభవము" గూర్చి కవిసమ్రా ట్టులు వ్యాఖ్యానించిరి, గద్యపద్యములకు గలతా రతమ్యము, కావ్యలక్షణము, ధ్వని, వ్యంగ్యములు మొన్నగు సుసూక్ష్మవిషయములను జనసామాన్య మునకు బోధపడునట్లు సోదాహరణముగా వివరిం చిరి. తమ 'వేయిపడగలు' అనుగ్రంథమును ప్ప దిదినములలో ముగించితిమని చెప్పినప్పుడు సభ్యులు ఆశ్చర్యమునకు గురియైరి. సుమారు పన్నెండుగం టలకు సమావేశము ముగిసెను.

సాయంత్రము ౫ గంటలకు రెండవ సమావేశ ము మొదలయ్యెను.

శ్రీ. మల్లికార్జునరావుగారు నవలారచనలయం దలి ఉద్దేశములను గురించి మాట్లాడిరి. పిదప శ్రీ. వరదాచార్యులగారి కావ్యగానము జరిగెను. శ్రీరామ విగుణించి ఈ కవివ్రాసినపద్యములు సభ్యు లకేగాక కవిసమ్రాట్టునకు గూడ ఆనందము కలి గించెను. తరువాత నిజాంరాష్ట్రాంధ్ర సారస్వతపరి షత్తు అధ్యక్షులు శ్రీలోకనంది శంకరనారాయణ రావుగారు "సాహిత్యలక్ష్యము" అనువిషయము సమంజసముగా వక్కాణించిరి. వీరిఉపన్యాసము ముగిసినవెనుక కవిసమ్రాట్టుల కావ్యగానముజరి గెను. కావ్యగానముకంటెమున్ను శ్రీ. వానమా మలై వరదాచార్యులవారిని శ్లాఘించుచు ఇట్టికవులు ఉండుటచే నిజాంరాష్ట్రీయులు ధన్యులనియు, ఈకవిగారి పద్యములన్నియు శుంభకావ్యముగా ముద్రింపించవలెననియు తామాగ్రంథమునకు పీఠి కవ్రాయుదుమనియు సెలవిచ్చిరి. తాము పదునెని మిదేండ్లకు ఇప్పటికి వయస్సుని, అప్పటికే వీరిపు స్తకము అచ్చొత్తించుట ముగిసినదలయునని చె ప్పిరి. [illegible] కలిగిన ఆనంద సారవశ్యము అనుభవవేద్యము గా నుండెను.

అధ్యక్షులు తమ ఉపసంహారోపన్యాసమున ఆంధ్రభాషాప్రాశస్త్యమును గూర్చి మాట్లాడుచు ఈభాషద్రవిడభాషకు సంబంధించినది కాదనియు, సంస్కృతజన్యము మాత్రమేయనియు, సయుక్తిక ముగా స్పష్టపరచిరి.

అధ్యక్షులకు, అతిథులకు, ఉపన్యాసకులకు కవు లకు, పండితులకు కృతజ్ఞతలు తెలిపినపిదప రాత్రి పదిగంటలకు సభ సమాప్తమయ్యెను.

కాలాతీతమగుటవలన, సభ్యులు యథాగా నేసభా సములునిలువకుండ వెళ్లిరి. ఆకారణమున ఎన్నికలు జరుగకుండెను— అనతికాలములోనే ఎన్నికలు జరుగును.—

మొదటిదినము సమావేశమున శ్రీ. కోటిలింగ ముగారు మక్కాతో వీణవాయించిరి. శ్రీకృష్ణమూ ర్తిగారు మురళిగానముగావించిరి.

ఇట్లు స॥ కార్యదర్శి
గార్లపాటి రాఘవరెడ్డి.

ప్రకటన

యిందుమూలముగా సమస్తజనులకు తెలియ చేయుట ఏమనగా కట్టా అంతమ్మ జవజె గోపయ్యసా॥ పానగల్లు జిల్లానల్లగొండనిస్సంతాన మైతనజీవిత పర్యంతరము పోషణార్థము ఉంచబడిన భూములుమూర్వసి జాయిదాదును వారసులనునప్పరచుటకై అమ్మతలంచుచున్నట్లు తెలియ వచ్చుచున్నది. ఇట్టిభూములు మూర్వసీ జాయిదాదు కావునఆమెకు పోషణార్థము ఉపయోగించుకొను అధికారమేకలదు, కానివిక్రయించుట కుమరియు రహను చేయుటకు యేవిధమైన అధికారము లేదు. ఒకవేళఎవరైనను యీప్రకటనను లెక్కించక పైభూములగురించి ఏవిధమైనన్ని బనామాలు మరియు రహను నామాలు వ్రాయించుకున్న చెల్లనేరవు. తదుపరి వారసులకగు నష్టములనుకూడా భరించవలసి యుండును.

ఇట్లు

౧. దాకొట్ట వెంకయ్య,

౨. దాకొట్లలక్ష్మినరసయ్య,

౩. దాకొట్ల చంద్రయ్య,

౪. దాకొట్ల నరసయ్య,

౫. పోశెట్టయ్య,

చందా వివరాలు
సంవత్సరము చందా 6 పావలి రూపాయలు
ఆరు నెలలకు „ 3-10-0
బ్రిటిషిండియాలో సంవత్సరం చందా తెల్లారు
విడి ప్రతిక 0-1-6
పాత పత్రిక వెల ప్రత్యేకము

గోలకొండపత్రిక
Golkonda Patrika

The only Popular Paper that reaches the masses in the Dominions
BEST MEDIUM — FOR — ADVERTISFMENT

Volu 18 — No. 21] Fublished on every Monday and Thursday Hyderabad Dn [22 7—1943

కేవలము రూపాయిలేకాక చిల్లరకూడా జనులు కూర్చియుంచుకొనకూడదు. అట్లుచేసిన శిక్షింపబడుదురని హైదరాబాదు ప్రభుత్వము శాసించుచున్నది.

... ...

1 ఆజూరు 1352 నుండి హైదరాబాదులో ఇండ్లకు మునిసిపల్ పన్ను నూటికి 6 కు మారుగా 7-8-0 తీసుకొనబడును.

... ...

Printed and Published by G. Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press, Hyderabad-Dn. Editor S. Pratap Reddy, B.L., B.